WIKIPÉDIA

Burmai nyelv

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

A **burmai nyelv** (burmai írással: မြန်မာဘာသာ) a kínai-tibeti vagy másképpen a sino-tibeti nyelvcsaládba tartozik, annak tibeti-burmai ágához sorolják. Burmai neve *bama*. Mianmar államnyelve, jelenlegi elnevezését az ország korábbi (1989 előtti) neve, Burma után kapta.

Anyanyelvi beszélőinek száma 30 millió, az ország lakosságának 55%-a, ehhez még 3 millió kétnyelvű nemzetiségi lakos járul, Bangladesben pedig 240 000 burmai él.

A burmai legkorábbi nyelvemlékei, amelyeket kezdetben pálmalevelekre írtak, az 1. századból valók.

Burmai
မြန်မာစာ (írott burmai)
မြန်မာစကား (beszélt burmai)

Beszélik	Mianmar (Burma), Thaiföld, Malajzia, Szingapúr
Beszélők száma	32 millió fő
Nyelvcsalád	sino-tibeti tibeto-burmai lolo-burmai burmis déli
Írásrendszer	burmai ábécé
Hivatalos állapot	
Hivatalos	Mianmar
Nyelvkódok	
ISO 639-1	`my`
ISO 639-2	`mya (T)` `bur (B)`
ISO 639-3	`mya (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=mya)`

A Wikimédia Commons tartalmaz *[[Commons:Category:Burmese language|မြန်မာစာ (írott burmai) မြန်မာစကား (beszélt burmai)]]* témájú médiaállományokat.

Tartalomjegyzék

Alaktana

Az alaktan szempontjából nem bonyolult,grammatikai viszonyok kifejezésében gyakran támaszkodik mondattani eszközökre.

A főnév

A főneveken nincs jelölve nyelvtani nem,szükség esetén külön morfémával lehet utalni a természetes nemre,ilyen a jelölő.A jelölőt többes szám kifejezésére is használják.Bizonyos nyelvtani funkciókat,eseteket a főnév után álló segédszóval fejezneki ki,ilyenek pl.:-*ko* (irány/tárgy),

-hma (hely)

Számnevek

A régió sok nyelvéhez hasonlóan (pl.:kínai) a számneveket az általuk módosított főnevekhez számlálószavak kapcsolják.

Igék

Az igék egy vagy két morfémából állnak.Szám és személy tekintetében nem ragozzák.A tagadást ige előtt tagadószócskával fejezik ki.A mondat modalitását külön igék jelenítik meg.

Burmai írás

Szerkezete

Mint elszigetelő nyelv két zenei hanglejtés áll szemben egymással, összesen négy nem fonologikus változattal. Alakrendszerében névutókkal és előragokkal fejezik ki a mondatbeli viszonyokat. Szókincsére egyrészt a buddhista vallást és kultúrát közvetítő indiai eredetű páli, másrészt a mon néppel való évszázados szomszédság következtében a mon nyelv hatott. A burmai írás indiai bráhmi eredetű, szintén a páli közvetítésével került a burmai néphez.

Története

A legkorábbi nyelvemlékek Kr.u.100 körülről származnak,alapjuk a mon írás.A 12. századig az udvar nyelve a mon volt.A papír megjelenése előtt pálmalevelekre írták,melyet kötegbe fogva őriztek.A nyelv történetében fontos szerepet játszott a páli nyelv,ennek okán sok a páli eredetű jövevényszavak száma,mégpedig nem csak a vallás területén,hanem a nyelvtan vagy orvoslás lexikájában is.Még napjainkban sem ritka,hogy új fogalmak megnevezésére a páli nyelvhez fordulnak.

Források

- Fodor István: A világ nyelvei és nyelvcsaládjai (http://www.tintakiado.hu/book_view.php?id=73) – Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2003